

NOVA ZAKONSKA RJEŠENJA I/ILI POBOLJŠANA RJEŠENJA KOJA SADRŽE NAJNOVIJE IZMJENE I DOPUNE ZAKONA O PROSTORNOM UREĐENJU I ZAKONA O GRADNJI

PRIPREMIO:
Ivan Kovačić

Osvrt na nove propise

Hrvatski sabor na sjednici održanoj 11. travnja 2019. donio je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o prostornom uređenju (NN 39/19) i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o gradnji (NN 39/19) koji sadrže brojna nova zakonska rješenja i/ili poboljšanja postojećih rješenja kao ona o komuniciranju elektroničkim putem, sadržaju i načinu izrade idejnoga i glavnoga projekta, utvrđivanju posebnih uvjeta i uvjeta priključenja, izdavanju potvrde glavnog projekta, izdavanju lokacijske, građevinske i uporabne dozvole, prijavi početka građenja, osobama izvođača koje vode građenje, tehničkome pregledu ili evidentiranju izgrađene građevine u katastar

1. Uvod

Donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o prostornom uređenju (NN 39/19) i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o gradnji (NN 39/19) nastavljen je proces stalnog usklađivanja zakonskih rješenja u prostornome uređenju i gradnji.

1. siječnja 2014. stupili su na snagu Zakon o prostornom uređenju (NN 153/13; u daljnjem tekstu: ZOPU), Zakon o gradnji (NN 153/13; u daljnjem tekstu: ZOG) i Zakon o građevinskoj inspekciji (NN 153/13; u daljnjem tekstu: ZOGI) te je prestao važiti Zakon o prostornom uređenju i gradnji (NN 76/07, 38/09, 55/11, 90/11, 50/12 i 55/12; u daljnjem tekstu: ZPUG). Navedeni zakoni u ukupno 473 članka (205 + 203 + 65 članka) sadrže nova zakonska rješenja i/ili poboljšanja zakonskih rješenja u odnosu na ZPUG koji je sadržavao 354 članka.

U ožujku 2017. stupio je na snagu Zakon o izmjenama i dopunama ZOG-a (NN 20/17; u daljnjem tekstu: ID ZOG 17.), a u srpnju 2017. Zakon o izmjenama i dopunama ZOPU-a (NN 65/17; u daljnjem tekstu: ID ZOPU 17.). Navedeni su zakoni znatne izmjene i dopune ZOG-a odnosno ZOPU-a, što proizlazi iz sadržaja tih zakona i broja njihovih članaka (67 i 62

članka) u odnosu na broj članaka ZOG-a i ZOPU-a (203 i 205 članaka).

Dana 1. siječnja 2019. stupio je na snagu Zakon o izmjenama i dopunama ZOPU-a (NN 114/18), koji u 17 članaka u bitnome propisuje preuzimanje poslova i zaposlenika Hrvatskog zavoda za prostorni razvoj u Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja (u daljnjem tekstu: MGIPU).

Dana 1. travnja 2019. stupio je na snagu novi Zakon o državnom inspektoratu (NN 115/18) koji, uz ostalo, propisuje djelokrug građevinske inspekcije i neprimjenu odredaba ZOGI-ja koje uređuju inspekcij-ski nadzor te inspekcije.

Zato se ZOGI primjenjuje samo u dijelu koji uređuje nadzor koji provode upravna tijela gradova i općina (komunalni redari). Dana 25. travnja 2019. stupili su na snagu Zakon o izmjenama i dopunama ZOPU-a (NN 39/19; u daljnjem tekstu: ID ZOPU 19.) i Zakon o izmjenama i dopunama ZOG-a (NN 39/19; u daljnjem tekstu: ID ZOG 19.), koji u 65 odnosno 66 članaka sadrže nova zakonska rješenja i/ili poboljšanja zakonskih rješenja.

U nastavku razmatraju se u bitnome nova zakonska rješenja i/ili poboljšanja zakonskih rješenja iz ZOPU-a i ZOG-a te iz ID ZOPU-a 17. i ID ZOG-a 17., a poblje nova zakonska rješenja i/ili poboljšana rješenja iz ID ZOPU-a 19. i ID ZOG-a 19.

U pravilu se ta rješenja razmatraju u odnosu na poslove gradnje.

2. Donošenje ZOPU-a, ZOG-a i ZOGI-ja

Donošenje posebnih zakona koji uređuju prostorno uređenje, gradnju i građevinsku inspekciju umjesto ZPUG-a koji je uređivao ta područja omogućuje lakše upućivanje u zakonska rješenja tih područja. Navedeni zakoni ne uređuju više inspekcij-ski nadzor nad primjenom propisa prostornog uređenja, koji je od 1973. do 1994. obavljala građevinsko-urbanistička inspekcija, a potom urbanistička inspekcija, no uređuju nadzor upravnih tijela gradova i općina, odnosno komunalnih redara zaposlenih u tim tijelima, nad pojednim poslovima građenja, provedbom zahvata u prostoru koji nisu građenje i održavanjem građevina.

- a) Neka nova zakonska rješenja i/ili poboljšana rješenja iz ZOPU-a:
- Umjesto Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske donosi se Državni plan prostornog razvoja (DPPR).
 - Zaštićeno obalno područje mora (ZOP) obuhvaća i područja obalnih gradova i općina.
 - Prostor ograničenja ZOP-a jest pojas kopna i otoka u širini od 1000 m od obalne crte i pojas mora u širini od 300 m od obalne crte.
 - Generalni urbanistički plan (GUP) donosi se obvezno za građevinsko područje naselja i za izdvojeno građevinsko područje izvan središnjeg naselja velikoga grada.
 - Više se ne donosi detaljan plan uređenja (DPU), već se on, ako je važeći, smatra urbanističkim planom uređenja (UPU).
 - Zainteresirana osoba od upravnog tijela može zatražiti lokacijsku infor-

- maciju, a od upravnog tijela odnosno MGIPU-a obavijest o posebnim uvjetima za određeni zahvat u prostoru na određenoj lokaciji.
- Javnoopravno tijelo utvrđuje posebne uvjete na zahtjev zainteresirane osobe za provedbu zahvata u prostoru prikazanog u idejnome projektu.
 - U slučaju da javnoopravno tijelo nije riješilo zahtjev za utvrđivanje posebnih uvjeta u zakonskome roku podnosi se zahtjev za izdavanje lokacijske dozvole bez tih uvjeta i s dokazom da su oni zatraženi.
 - Postupak izdavanja lokacijske dozvole pokreće se na zahtjev zainteresirane stranke.
 - Lokacijska se dozvola ne izdaje za svako građenje građevine, već za etapno i/ili fazno građenje građevine ili građenje na zemljištu odnosno na građevini za koju investitor nije riješio imovinskopravne odnose ili za koju treba provesti postupak izvlaštenja.
 - Geodetski je projekt sastavni dio idejnoga odnosno glavnoga projekta koji određuje građevnu česticu i položaj zahvata na čestici.
- b) Neka nova zakonska rješenja i/ili poboljšana rješenja iz ZOG-a:
- Umjesto šest bitnih zahtjeva uvedeno je sedam temeljnih zahtjeva za građevinu.
 - S obzirom na zahtjevnost postupaka vezanih uz gradnju, građevine se razvrstavaju u pet skupina.
 - Projektant prije izrade glavnoga projekta zgrade koja mora ispunjavati zahtjeve energetske učinkovitosti mora izraditi elaborat alternativnih sustava opskrbe energijom i predati ga investitoru.
 - Taj se elaborat prilaže i zahtjevu za izdavanje građevinske dozvole.
 - Dopušteno odstupanje u građenju u odnosu na mjere određene glavnim projektom iznosi – tri posto pojedinih dimenzija, odnosno do 0,30 m.
 - Izradi glavnoga projekta pristupa se ovisno o tome je li za građenje građevine izdana lokacijska dozvola ili ona nije izdana.
- Ako lokacijska dozvola nije izdana, investitor od upravnoga tijela, odnosno MGIPU-a, može zatražiti obavijest o uvjetima za izradu glavnoga projekta.
 - U tome slučaju investitor podnosi zahtjev javnoopravnome tijelu za utvrđivanje posebnih uvjeta za građenje građevine prikazane u glavnome projektu.
 - Za građenje građevine ne izdaju se više rješenje o uvjetima građenja i potvrda glavnog projekta, već samo građevinska dozvola.
 - Kontrola glavnog projekta, tipskog projekta i projekta uklanjanja građevine provodi se samo na mehaničku otpornost i stabilnost.
 - Propisani su rokovi za dovršetak zgrade.
 - Zahtjevu za izdavanje uporabne dozvole prilaže se i izjave ovlaštenoga inženjera geodezije o usklađenosti izvedene građevine s geodetskom projektom, ako se izrađuje taj projekt, odnosno u skladu s elaboratom o iskolčenju.
 - Upravno tijelo, odnosno MGIPU, dostavlja uporabnu dozvolu katastarskome uredu koji po službenoj dužnosti evidentira izgrađenu građevinu u katastar.
 - Uporabne dozvole izdaju se za određene građevine (izgrađene do 15. veljače 1968., čiji je akt za građenje uništen ili nedostupan i slično).
- c) Novi provedbeni propisi
- Na temelju ovlasti ZOPU-a doneseno je devet novih provedbenih propisa, među ostalima, Uredba o određivanju građevina, drugih zahvata u prostoru i površina državnog i područnog (regionalnog) značaja (NN 37/14 i 154/14), Pravilnik o državnom planu prostornog razvoja (NN 122/15) i Pravilnik o obveznom sadržaju idejnog projekta (NN 55/14, 41/15, 67/16 i 23/17).
- Na temelju ovlasti ZOG-a doneseno je 13 novih provedbenih propisa, među ostalima, Pravilnik o obveznom sadržaju i opremanju projekata građevina (NN 64/14, 41/15, 105/15, 61/16 i 20/17), Pravilnik o kontroli projekata (NN 32/14), Pravilnik o jednostavnim građevinama i drugim građevinama i
- radovima (NN 112/17, 34/18 i 36/19), Pravilnik o načinu provedbe stručnog nadzora građenja, obrascu, uvjetima i načinu vođenja građevinskog dnevnika te o sadržaju završnog izvješća nadzornog inženjera (NN 111/14, 107/15 i 20/17), Pravilnik o sadržaju pisane izjave izvođača o izvedenim radovima i uvjetima održavanja građevine (NN 43/14) i Pravilnik o održavanju građevina (NN 122/14).

3. Izmjene i dopune zakona iz 2017.

a) Neka nova zakonska rješenja i/ili poboljšana rješenja iz ID ZOPU-a 17.:

- Za morski prostor Republike Hrvatske (ZERP i epikontinentalni pojas) obvezno se donose prostorni planovi.
- Propisani su uvjeti za planiranje morskog područja.
- Urbana sanacija provodi se i izvan građevinskog područja.
- Donesen je Pravilnik o načinu izračuna građevinske (bruto) površine zgrade.
- Izvan građevinskoga područja mogu se graditi reciklažna dvorišta za građevni otpad, ali ne mogu kampovi.
- Propisani su uvjeti iznimne gradnje u prostorima ograničenja, izvan građevinskih područja.
- Zabilježba suda o nedjeljivosti zemljišta za građenje farmi na tim prostorima.
- Lokacijska dozvola izdaje se i kada stranka zatraži izdavanje te dozvole.
- Donesen je pravilnik o zahvatima u prostoru koji se ne smatraju građenjem, a za koje se izdaje lokacijska dozvola.
- Zahtjevu za utvrđivanje posebnih uvjeta više se ne prilaže idejni projekt, već se navode potrebni podaci ili, ako je to potrebno, prilaže opis i grafički prikaz namjeravanog zahvata u prostoru koji sadržava odnosno prikazuje te podatke.
- Utvrđuju se posebni uvjeti i za zahvate u prostoru za koje se ne izdaje lokacijska ili građevinska dozvola ili za koje se ne izrađuje glavni projekt.
- Propisani su rokovi za donošenje DPPR-a i državnih prostornih planova morskog pojasa.

b) Neka nova zakonska rješenja i/ili poboljšana rješenja iz ID ZOG-a 17.:

- S obzirom na zahtjevnost postupaka vezanih uz gradnju, građevine i radovi na građevinama razvrstavaju se u tri skupine građevina.
- Za iznimno odstupanje od temeljnih zahtjeva za građevinu traži se i mišljenje MUP-a ako se odstupa od temeljnog zahtjeva sigurnost u slučaju požara.
- Odstupanje od mjera određenih glavnim projektom dopušteno je ako se odstupanjem ne utječe na temeljne zahtjeve za građevinu ili se ne mijenjaju lokacijski uvjeti.
- Smještaj građevine prikazuje se na geodetskoj situaciji građevine geodetskog projekta odnosno na preslici katastarskog plana, na Hrvatskoj osnovnoj karti (M 1:5000), na ortofoto karti odgovarajućeg mjerila i/ili odgovarajućim koordinatama ili na podlozi parcelacijskoga elaborata.
- Zahtjevu za utvrđivanje posebnih uvjeta ne prilaže se glavni projekt, već se navode potrebni podaci ili se, ako je to potrebno, prilaže opis i grafički prikaz namjeravanog zahvata u prostoru koji sadrži ili prikazuje te podatke, a koji izrađuje ovlašteni arhitekt ili ovlašteni inženjer odgovarajuće struke.
- Prilikom izdavanja građevinske dozvole primjenjuje se imovinski institut ako za tu primjenu postoje razlozi iz čl. 171. ZOPU-a.
- Produženje valjanosti građevinske dozvole omogućeno je jednom za tri godine.
- Ako izmjene tijekom građenja utječu na temeljne zahtjeve za građevinu određene glavnim projektom, a ne mijenjaju lokacijske uvjete za nastavak građenja, potrebni su izmjena i/ili dopuna glavnoga projekta koji je sastavni dio građevinske dozvole, eventualno potvrda o usklađenosti toga projekta s posebnim uvjetima zaštite od požara, ali prije podnošenja zahtjeva za izdavanje uporabne dozvole izmjena i/ili dopuna građevinske dozvole.

- Radovi na dovršetku ozakonjene građevine mogu biti protivni prostornome planu.
- U pojedinome slučaju zahtjevu za izdavanje uporabne dozvole prilaže se geodetski elaborat vodova ili dokaz da je u katastru formirana građevna čestica.
- Donesen je novi pravilnik o tehničkome pregledu građevine.
- Ako u katastru nije formirana građevna čestica, za građevinu čije je građenje u interesu RH izdaje se privremena uporabna dozvola.
- Građevina za koju nije izdana uporabna dozvola može se evidentirati u katastru, odnosno u katastru vodova.
- Propisan je inspekcijski nadzor građevinske inspekcije nad provedbom ZOG-a i propisa donesenih na temelju ZOG-a u dijelu koji se odnosi na postupanje sudionika u gradnji.

4. Izmjene i dopune zakona iz 2019.

- a) Neka nova zakonska rješenja i/ili poboljšana rješenja iz ID ZOPU-a 19.
- U članku 1. uvode se novi pojmovi i/ili poboljšanja postojećih pojmova:
 - elektronička oglasna ploča,
 - GML format kao standardni otvoreni elektronički format zapisa,
 - posebni uvjeti i uvjeti priključenja,
 - etapno ili fazno građenje građevine za koje se izdaje jedna ili više građevinskih dozvola,
 - izmjena pojma osnovne infrastrukture,
 - parcelacijski elaborat (pojam iz katastra),
 - zelena infrastruktura – zelene i vodne površine te druga prostorna rješenja temeljena na prirodi.
 - Prema člancima 16. i 63. prostorni planovi izrađuju se i donose u elektroničkome obliku, a po potrebi mogu se ispisati na papir. Iznimno, izmjene i dopune prostornih planova koji su vrijedili prije stupanja na snagu ZOPU-a izrađuju se u elektroničkome obliku, a donose u analognome obliku.

- Prema članku 24. MGIPU izdaje lokacijske dozvole u nacionalnome parku.
- Prema članku 27. lokacijska dozvola izdaje se i za složene zahvate u prostoru poput kampova, igrališta za golf i sličnih zahvata.
- Prema članku 28. zahtjevu za izdavanje lokacijske dozvole, uz druge propisane priloge, prilažu se idejni projekt u elektroničkome obliku i ispis idejnoga projekta.
- Prema članku 29. izjava projektanta o usklađenosti idejnoga projekta nije poseban prilog zahtjevu za izdavanje lokacijske dozvole, već je sastavni dio idejnoga projekta.
- U članku 30. brisana je odredba o geodetskome projektu kao sastavnome (zasebnome) dijelu idejnoga projekta.
 - Idejni projekt za lokacijsku dozvolu kojom se određuje formiranje građevne čestice, odnosno obuhvat zahvata u prostoru te smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici, odnosno u obuhvat zahvata, sadrži i:
 1. geodetsku situaciju stvarnoga stanja terena,
 2. potvrdu katastarskog ureda o tome da je geodetski elaborat s tom situacijom predan na pregled i potvrđivanje,
 3. geodetsku situaciju građevne čestice, odnosno obuhvata zahvata u prostoru te smještaja jedne ili više građevina na toj čestici, odnosno u tome obuhvatu u položajnome i vinskome smislu,
 4. popis koordinata lomnih točaka građevne čestice, odnosno obuhvata zahvata u prostoru te jedne ili više građevina na toj čestici, odnosno u tome obuhvatu, predan i izrađen u GML formatu.
- Prema članku 31. idejni projekt, odnosno njegovi dijelovi, izrađuje se kao elektronički zapis tako da je onemogućena promjena njegova sadržaja, odnosno zamjena njegovih dijelova,

- osim u propisanome slučaju, te se idejni projekt potpisuje elektroničkim potpisom.
- Prema člancima 32. i 64. novi pravilnik o idejnome projektu treba donijeti u roku od 90 dana od stupanja na snagu ID ZOPU-a 19.
 - U članak 33. uvrštene su odredbe o provedbi nostrifikacije idejnoga projekta kojih nije bilo.
 - Prema članku 34. projektant u svrhu izrade idejnog projekta od upravnog tijela, odnosno od MGIPU-a, može zatražiti obavijest o načinu provedbe ZOPU-a i propisa donesenih na temelju ZOPU-a i/ili pojedinih odredbi prostornog plana.
 - Prema članku 35. utvrđivanje posebnih uvjeta i uvjeta priključenja (u daljnjem tekstu: uvjeta) traži projektant u svrhu izrade idejnog projekta od upravnog tijela, odnosno MGIPU-a, koje je nadležno za izdavanje lokacijske dozvole. Projektant u tome zahtjevu navodi podatke koji su u smislu posebnog propisa potrebni za utvrđivanje uvjeta ili zahtjevu prilaže opis i grafički prikaz zahvata u prostoru i/ili elaborat koji je prema posebnome zakonu uvjet za utvrđivanje posebnih uvjeta.
 - Prema članku 36. upravno tijelo, odnosno MGIPU, od javnopravnog tijela mora zatražiti utvrđivanje uvjeta u roku od osam dana od dana primitka urednog zahtjeva projektanta. Javnopravno tijelo obvezno je utvrditi uvjete ili rješenjem obustaviti postupak njihova utvrđivanja te uvjete odnosno rješenje dostaviti upravnome tijelu, odnosno MGIPU-u, i projektantu u roku od 15 dana od dana primitka zahtjeva, odnosno u roku od 30 dana od dana primitka zahtjeva kada se on odnosi na građevinu koja je razvrstana u prvu skupinu građevina. Smatra se da posebnih uvjeta nema, odnosno da se zahvat u prostoru može priključiti na infrastrukturu, ako javnopravno tijelo u propisanome roku ne dostavi upravnome tijelu, odnosno MGIPU, i projektantu uvjete ili rješenje kojim se obustavlja postupak njihova utvrđivanja. Nakon što su utvrđeni svi propisani uvjeti, odnosno nakon što je postupak njihova utvrđivanja pravomoćno obustavljen, upravno tijelo, odnosno MGIPU, o tome obavještava projektanta.
 - Prema članku 37. uvjetu skladu s kojim je izrađen idejni projekt koji je sastavni dio lokacijske dozvole prestaju vrijediti s danom prestanka valjanosti te dozvole. Ti se uvjeti mogu koristiti za izradu glavnoga projekta za izdavanje građevinske dozvole.
 - Prema članku 38. traženje utvrđivanja uvjeta od upravnog tijela, odnosno od strane MGIPU-a, njihovo utvrđivanje od strane javnopravnog tijela ili primanje obavijesti upravnog tijela, odnosno MGIPU-a, o okončanome postupku njihova utvrđivanja ne znači da je zahvat u prostoru na koji se navedeno odnosi u skladu s prostornim planom.
 - Prema članku 40. projektant ima pravo žalbe, odnosno pravo pokretanja upravnoga spora na rješenje javnopravnog tijela o obustavi postupka utvrđivanja uvjeta. Tijelo nadležno za odlučivanje o žalbi i sud obvezni su upravnome tijelu, odnosno MGIPU-u, na znanje dostaviti odluku o žalbi odnosno tužbi protiv rješenja o obustavi postupka utvrđivanja uvjeta.
 - Prema članku 41. upravno tijelo, MGIPU, javnopravno tijelo i projektant u postupcima utvrđivanja uvjeta međusobno komuniciraju elektroničkim putem primjenom elektroničkog programa "eDozvola". Uvjeti se utvrđuju kao elektroničke isprave.
 - Prema članku 46. obavijest o ishodu postupka izdavanja lokacijske dozvole strankama koje nisu izvršile uvid u spis predmeta te se nisu javile upravnome tijelu, odnosno MGIPU-u, dostavlja se izlaganjem na oglasnoj ploči tih tijela i na elektroničkoj oglasnoj ploči. Javnost i zainteresirana javnost obavještavaju se preko elektroničke oglasne ploče o podnesenome zahtjevu za izdavanje lokacijske dozvole, sadržaju tog zahtjeva, podnesenim dokumentima i o izdanoj lokacijskoj dozvoli za zahvat u prostoru koji se ne smatra građenjem, a koji je bio predmetom procjene utjecaja zahvata za okoliš (u daljnjem tekstu: PUO), postupka ocjene o potrebi PUO-a ili postupka ocjene o prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu. Lokacijska dozvola za energetska postrojenja koje proizvodi električnu energiju i/ili toplinsku energiju dostavlja se ministarstvu nadležnome za poslove energetike preko elektroničke oglasne ploče.
 - Prema članku 50. zahtjev za izdavanje rješenja o utvrđivanju građevne čestice može podnijeti vlasnik zemljišta, vlasnik građevine, investitor građevine ili druga osoba koja ima pravni interes.
 - Prema članku 52. za provedbu akta o parcelaciji ne traži se potvrda upravnoga tijela, odnosno MGIPU-a, o usklađenosti parcelacijskog elaborata s lokacijskom dozvolom ili građevinskom dozvolom u kojoj su lomne točke građevne čestice određene u GML formatu ili čiji je sastavni dio geodetski projekt.
 - Prema člancima 53. i 54. imovinski institut uređenja građevinskog zemljišta provodi se na temelju prostornoga plana koji određuje oblik i veličinu građevne čestice odnosno na temelju lokacijske ili građevinske dozvole za provedbu zahvata u prostoru, odnosno za građenje građevine komunalne infrastrukture, te urbanističkog plana uređenja.
 - U člancima 55., 56., 57., 58. i 59. iz odredaba o nadzoru MGIPU-a nad zakonitošću rada nadležnih tijela brisani su izrazi "ovlašteni arhitekti" i "ovlašteni inženjeri".
- b) Neka nova zakonska rješenja i/ili poboljšana rješenja iz ID ZOG-a 19.:

- U članku 1. pojavljuju se novi pojmovi i/ili poboljšanja postojećih pojmova:
 - elektronička oglasna ploča i GML format,
 - posebni uvjeti i uvjeti priključenja.
 - S obzirom na zahtjevnost postupaka gradnje, prema članku 2. građevine i radovi na građevinama razvrstavaju se u pet skupina:
 - 1. skupina: građevine koje se planiraju Državnim planom prostornog razvoja
 - 2.a skupina: građevine za koje se utvrđuju posebni uvjeti i provodi postupak PUO-a, postupak ocjene o potrebi PUO-a i/ili postupak ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu
 - 2.b skupina: građevine za koje se utvrđuju posebni uvjeti, a ne provode se navedeni postupci zaštite okoliša i zaštite prirode
 - 3.a skupina: građevine za koje se ne utvrđuju posebni uvjeti
 - 3.b skupina: zgrade stambene namjene čija građevinska (bruto) površina ne prelazi 400 m² i zgrade poljoprivredne namjene čija građevinska (bruto) površina ne prelazi 600 m², a za koje se ne utvrđuju posebni uvjeti.
 - Prema članku 4. za odstupanje od temeljnih zahtjeva za građevinu nije potrebno mišljenje ministarstva nadležnog za socijalnu skrb.
 - Prema članku 5. iznimno se može odstupiti od glavnoga projekta do 0,30 m od vanjske mjera iz tog projekta, osim od obveznoga građevinskog pravca i najmanje udaljenosti od međe ili u slučaju građenja ili rekonstrukcije građevine upisane u Registar kulturnih dobara RH ili one koja se nalazi u kulturno-povijesnoj cjelini upisanoj u taj Registar.
 - Prema članku 6. fizička osoba koja je investitor građevine iz skupine 3. b za svoje potrebe može sama izraditi arhitektonski odnosno građevinski projekt kao dio glavnoga projekta i obavljati stručni nadzor građenja ako ima odgovarajuću spremu i položeni stručni ispit.
 - U članku 7. brisana je riječ "odgovorne" pa ostaje: "izvođač imenuje inženjera gradilišta odnosno voditelja radova u svojstvu osobe koja vodi građenje odnosno pojedine radove". Uvjeti za imenovanje tih osoba propisani su Zakonom o poslovima i djelatnostima u prostornom uređenju i gradnji.
 - Prema članku 9. projekti odnosno njihovi dijelovi izrađuju se kao elektronički zapis i potpisuju se elektroničkim potpisom.
 - Prema člancima 9., 13. i 65. usklađeni (novi) pravilnik o projektima treba donijeti u roku od 90 dana od stupanja na snagu ID ZOG-a 19.
 - Prema članku 11. iz članka 69., stavka 2. ZOG-a briše se elaborat zaštite od požara koji u propisanome slučaju trebalo je izraditi prije izrade glavnog projekta.
 - Prema članku 12. umjesto odredaba članka 70. ZOG-a o geodetskom projektu kao sastavnome (zasebnome) dijelu glavnoga projekta propisano je da prva mapa glavnoga projekta sadrži:
 1. izjave projekatanta o usklađenosti projekta s lokacijskom dozvolom ili s prostornim planom kada se ne izdaje lokacijska dozvola
 2. prikaz svih primijenjenih mjera zaštite od požara za građevine razvrstane u skupine 1., 2.a ili 2.b. za koje su posebnim propisom propisani posebni uvjeti zaštite od požara
 3. druge dijelove projekta koje propisuju ZOG i pravilnik o projektima.
- Prva mapa glavnoga projekta za građevinsku dozvolu kojom se određuje formiranje građevne čestice, odnosno obuhvat zahvata u prostoru te smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici, odnosno u obuhvatu zahvata u prostoru, sadrži:
1. dijelove kao u prethodnome slučaju
 2. geodetsku situaciju stvarnoga stanja terena
 3. potvrdu katastarskog ureda o tome da je geodetski elaborat s tom situacijom predan na pregled i potvrđivanje
 4. geodetsku situaciju građevne čestice, odnosno obuhvata zahvata u prostoru te smještaja jedne ili više građevina na toj čestici, odnosno u tome obuhvatu u položajnome i visinskome smislu
 5. popis koordinata lomnih točaka građevne čestice, odnosno obuhvata zahvata u prostoru te jedne ili više građevina na toj čestici, odnosno u tome obuhvatu, predan i izrađen u GML formatu
 6. potvrdu katastarskog ureda o rezervaciji broja nove građevne čestice, ako se građevinskom dozvolom određuje novi oblik ili veličina građevne čestice.
- Prema članku 13. obuhvat zahvata u prostoru u kojemu se gradi građevina, ovisno o vrsti građevine, određuje se kao trasa, koridor odnosno površina katastarskih čestica i/ili njezinih dijelova određen koordinatama lomnih točaka prikazanim u GML formatu. Trasa je prostor određen građevinskom dozvolom unutar kojega se smješta linijska građevina. Građevinskom dozvolom za građenje građevine, za koju se prema ZOPU-u izdaje lokacijska dozvola, trasom se određuje smještaj građevine unutar koridora određenoga lokacijskom dozvolom.
 - Prema članku 15. briše se dio odredbe članka 74. ZOG-a prema kojemu se izvedbeni projekt izrađuje ako je to određeno glavnim projektom.
 - Prema članku 17. projektant u cilju izrade glavnog projekta može zatražiti od upravnog tijela, odnosno MGI-PU-a, obavijest o načinu provedbe ZOG-a i propisa donesenih na temelju ZOG-a, a u slučaju kada se za građenje građevine ne izdaje lokacijska dozvola obavijest o načinu provedbe pojedinih odredaba prostornog plana.

- Prema članku 18. u cilju izrade glavnoga projekta za građenje građevine za koju se prema ZOPU-u ne izdaje lokacijska dozvola javnopravno tijelo određeno posebnim propisom po službenoj dužnosti utvrđuje posebne uvjete, odnosno uvjete priključenja (u daljnjemu tekstu: uvjeti), u slučaju u kojemu je to propisano posebnim propisom. Projektant traži utvrđivanje uvjeta od upravnog tijela, odnosno MGIPU-a, koje je nadležno za izdavanje građevinske dozvole za građevinu za čije se građenje izrađuje glavni projekt. U tome zahtjevu projektant navodi podatke koji su u smislu posebnoga propisa potrebni za utvrđivanje uvjeta ili uz zahtjev prilaže opis i grafički prikaz građevine i/ili elaborat koji je prema posebnom zakonu uvjet za utvrđivanje posebnih uvjeta. Opis i grafički prikaz građevine sadrži odnosno prikazuje podatke koji su u smislu posebnoga propisa potrebni za utvrđivanje uvjeta, a izrađuje ih projektant u elektroničkome obliku i potpisuje elektroničkim potpisom.
- Prema članku 19. upravno tijelo, odnosno MGIPU, mora od javnopravnog tijela zatražiti utvrđivanje uvjeta u roku od osam dana od dana primitka urednog zahtjeva projektanta. Javnopravno tijelo obvezno je utvrditi uvjete ili postupak njihova utvrđivanja obustaviti rješenjem odnosno rješenje mora dostaviti upravnome tijelu, odnosno MGIPU, i projektantu, u roku od 15 dana od dana primitka zahtjeva, odnosno u roku od 30 dana ako se zahtjev odnosi na uvjete za građevinu razvrstanu u prvu skupinu građevina. Smatra se da uvjeta nema, odnosno da se građevina može priključiti na infrastrukturu, ako javnopravno tijelo u roku iz prethodnog stavka ne dostavi upravnome tijelu, odnosno MGIPU, i projektantu uvjete ili rješenje kojim se obustavlja postupak njihova utvrđivanja. Upravno tijelo, odnosno MGIPU, nakon što su utvrđeni svi propisani uvjeti, odnosno nakon što je postupak njihova utvrđivanja pravomoćno obustavljen, o tome obavještava projektanta.
- Prema članku 20. na utvrđivanje posebnih uvjeta za izradu glavnog projekta za građenje, odnosno za izvođenje jednostavnih i drugih građevina i radova (članak 128. ZOG-a), odgovarajuće se primjenjuju odredbe ZOG-a koje propisuju utvrđivanje posebnih uvjeta za izradu glavnoga projekta kada se izdaje građevinska dozvola.
- Prema članku 21. uvjeti u skladu s kojima je izrađen glavni projekt koji je sastavni dio građevinske dozvole prestaju vrijediti s danom prestanka valjanosti građevinske dozvole. Uvjeti utvrđeni u cilju izrade glavnoga projekta za građenje građevine za koju se ne izdaje lokacijska dozvola mogu se koristiti za izradu idejnog projekta potrebnog za izdavanje lokacijske dozvole.
- Prema članku 22. zahtjev za utvrđivanje uvjeta od strane upravnog tijela, odnosno MGIPU-a, njihovo utvrđivanje od strane javnopravnog tijela ili dobivanje obavijesti upravnog tijela, odnosno MGIPU-a, o ishodu postupka utvrđivanja uvjeta ne znači da je građevina na koju se navedeno odnosi u skladu s prostornim planom.
- Prema članku 23. upravno tijelo, odnosno MGIPU, u roku od osam dana od dana zaprimanja urednoga zahtjeva za izdavanje građevinske dozvole obvezno je zatražiti od javnopravnog tijela izdavanje potvrde glavnog projekta. Javnopravno tijelo obvezno je izdati tu potvrdu ili postupak njezina izdavanja obustaviti rješenjem te potvrdu odnosno rješenje dostaviti upravnome tijelu, odnosno MGIPU-u, projektantu i investitoru u roku od 15 dana od dana primitka zahtjeva upravnog tijela, odnosno MGIPU-a, odnosno u roku od 30 dana ako se potvrda glavnog projekta odnosi za građevinu razvrstanu u prvu skupinu građevina. Smatra se da je glavni projekt izrađen u skladu s uvjetima određenima lokacijskom dozvolom i da je javnopravno tijelo izdalo potvrdu glavnoga projekta ako u roku iz prethodnog stavka ne dostavi upravnome tijelu, odnosno MGIPU-u, projektantu i investitoru potvrdu glavnoga projekta ili rješenje o obustavi postupka izdavanja te potvrde.
- Prema članku 24. na izdavanje potvrde glavnoga projekta koji je izrađen na temelju odredbe članka 106. a ZOG-a ili članka 128. ZOG-a odgovarajuće se primjenjuju odredbe ZOG-a o izdavanju te potvrde kada se izdaje građevinska dozvola. Izdavanje potvrde glavnoga projekta traži projektant od upravnog tijela, odnosno MGIPU-a, od kojega je tražio i utvrđivanje posebnih uvjeta te prilaže glavni projekt u elektroničkome obliku. Upravno tijelo, odnosno MGIPU, obvezno je zatražiti izdavanje potvrde glavnoga projekta u roku od osam dana od dana zaprimanja urednoga zahtjeva projektanta.
- Prema članku 26., ako se radi o zahvatu u prostoru za koji se prema posebnim propisima provodi postupak PUO-a, postupak ocjene o potrebi PUO-a i/ili postupak ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu, javnopravno tijelo koje je donijelo rješenje u tim postupcima izdaje potvrdu glavnoga projekta. Za izdavanje te potvrde odgovarajuće se primjenjuju odredbe ZOG-a o izdavanju potvrde o usklađenosti glavnoga projekta s posebnim uvjetima i uvjetima priključenja.
- Prema članku 27. na rješenje javnopravnog tijela o obustavi postupka utvrđivanja uvjeta pravo žalbe, odnosno pravo pokretanja upravnoga spora, ima projektant, dok na rješenje javnopravnoga tijela o obustavi postupka izdavanja potvrde glavnoga projekta pravo žalbe, odnosno pravo pokretanja upravnoga spora, imaju projektant i investitor.
- Prema članku 28. projektant odnosno investitor obavezan je u roku od 15 dana od dana primitka rješenja o obustavi postupka izdavanja potvrde glavnoga projekta dostaviti upravno-

- me tijelu, odnosno MGIPU-u, dokaz o izjavljivanju žalbe, odnosno o pokretanju upravnoga spora protiv toga rješenja, te se u tome slučaju postupak izdavanja građevinske dozvole prekida do donošenja odluke o žalbi, odnosno o tužbi. Zahtjev za izdavanje građevinske dozvole odbija se ako se taj dokaz ne dostavi ili ako se ne izjavi žalba ili ne pokrene upravni spor.
- Prema članku 29. upravno tijelo, MGIPU, drugo javnopravno tijelo i projektant u postupcima utvrđivanja uvjeta te izdavanja potvrda glavnoga projekta međusobno komuniciraju elektroničkim putem primjenom elektroničkog programa eDozvola. Uvjeti i potvrde glavnoga projekta utvrđuju se odnosno izdaju kao elektroničke isprave.
 - Prema člancima 31. i 32. pisano izvješće revidenta, odnosno osobe koja je obavila nostrifikaciju projekta, i ovjere projekta izrađuju se kao elektronički zapis i potpisuju se elektroničkim potpisom.
 - Prema članku 35. javnost i zainteresirana javnost obavještavaju se preko elektroničke oglasne ploče o zahtjevu podnesenom za izdavanje građevinske dozvole za građenje građevine razvrstane u skupinu 2.a građevina, sadržaju tog zahtjeva, dokumentima podnesenima uz taj zahtjev, izdanim potvrđama glavnoga projekta i o izdanoj građevinskoj dozvoli. Građevinska dozvola za građenje te građevine objavljuje se radi upoznavanja javnosti i zainteresirane javnosti na elektroničkoj oglasnoj ploči najmanje 30 dana.
 - Prema članku 36. prilozi zahtjevu za izdavanje građevinske dozvole dijelom se razlikuju ovisno o tomu je li za građenje građevine izdana lokacijska dozvola ili ona nije izdana. Uz druge propisane priloge zahtjevu se prilažu glavni projekt u elektroničkome obliku i ispis glavnoga projekta koji su ovjeralo projektanti i glavni projektant, ako je u izradi glavnoga projekta sudjelovalo više projektanata.
 - Prema člancima 40. i 42. u postupku izdavanja građevinske dozvole elektronička oglasna ploča koristi se (uz običnu oglasnu ploču):
 - za objavu poziva na uvid u spis građevinske dozvole za građenje građevine koja graniči s više od deset susjednih nekretnina,
 - za obavještavanje stranaka koje se nisu odazvale pozivu na uvid u spis građevinske dozvole niti su opravdale izostanak,
 - za obavještavanje općina ili gradova na čijemu se području namjerava graditi građevina i
 - za obavještavanje Hrvatskih voda.
 - Prema članku 47. protivno prostornome planu mogu se projektirati, graditi i izvoditi radovi (dopuna):
 - na građevnoj čestici postojeće zgrade radi izgradnje cisterne za vodu i septičke jame zapremine do 27 m³ te sustava sunčanih kolektora, odnosno fotonaponskih modula, u svrhu proizvodnje toplinske odnosno električne energije bez mogućnosti predaje u mrežu, osim u nacionalnome parku i parku prirode,
 - na postojećoj zgradi ili građevnoj čestici postojeće zgrade radi ugradnje dizala.
 - Prema članku 48. u prijavi početka građenja građevine koja se gradi na temelju građevinske dozvole investitor je obvezan navesti podatke o toj dozvoli, o izvođaču i nadzornome inženjeru te uz prijavu priložiti dokaz da je u katastru formirana građevna čestica, ako se gradi građevina za koju se određuje ta čestica. Taj se dokaz ne prilaže prijavi početka građenja u slučaju građenja građevine za koju se lokacijskom dozvolom određuje obuhvat zahvata u prostoru unutar kojega se parcelacijskim elaboratom formira građevna čestica. U prijavi početka građenja građevine koja se gradi bez građevinske dozvole na temelju glavnog projekta investitor je obvezan navesti izvođača i nadzornog inženjera te uz prijavu priložiti glavni projekt s propisanim potvrđama u elektroničkome obliku. Tijelo graditeljstva obvezno je u roku od pet dana od primitka prijave početka građenja građevine na temelju građevinske dozvole, odnosno na temelju glavnog projekta, o tome preko elektroničke oglasne ploče obavijestiti:
 - MUP,
 - građevinsku inspekciju i
 - inspekciju rada
- te im tim putem omogućiti uvid u građevinsku dozvolu (kada se izdaje ta dozvola), glavni projekt i dokaz da je u katastru formirana građevna čestica, kada se se gradi građevina za koju se određuje građevna čestica.
- Prema članku 51. zahtjevu za izdavanje uporabne dozvole uz druge propisane priloge prilažu se:
 - izjava ovlaštenog inženjera geodezije o tome da je građevina smještena na građevnoj čestici, odnosno unutar obuhvata zahvata u prostoru, u skladu s građevinskom dozvolom, odnosno glavnim projektom,
 - geodetska snimka izvedenog stanja građevine ili geodetski elaborat i/ili drugi akt na temelju kojega se u katastru, odnosno katastru infrastrukture i zemljišnoj knjizi, evidentiraju zgrade, druge građevine, odnosno način korištenja zemljišta s podacima o lomnim točkama građevine, građevne čestice, odnosno obuhvata zahvata u prostoru u GML formatu, u elektroničkom obliku,
 - dokaz da je u katastru formirana građevna čestica u slučaju da se lokacijskom dozvolom određuje obuhvat zahvata u prostoru, a građevnom dozvolom građevne čestice unutar tog obuhvata.
 - Prema članku 52. investitor, odnosno vlasnik građevine, obvezan je (uz ostalo) na tehničkome pregledu omogućiti nazočnost svih sudionika u gradnji.

- Prema članku 53. na tehnički pregled pozivaju se investitor, javnopravna tijela koja su u postupku izdavanja lokacijske dozvole odnosno građevinske dozvole utvrdila posebne uvjete, odnosno izdale potvrdu glavnoga projekta, i po potrebi neovisni stručnjaci koje odredi tijelo graditeljstva. Na tehnički pregled građevine iz skupina 3.a i 3.b te građevine i radova koji se izvode na temelju glavnoga projekta poziva se investitor. Tijelo graditeljstva poziva za tehnički pregled dostavlja javnopravnim tijelima preko elektroničke oglasne ploče.
- Prema članku 55. tijelo graditeljstva dostavlja katastarskome uredu izvršnu uporabnu dozvolu te geodetsku snimku, geodetski elaborat i/ili drugi akt iz članka 137. stavka 6. ZOG-a preko elektroničke oglasne ploče.
- Prema članku 57. tijelo graditeljstva obvezno je u roku od pet dana od primitka prijave o početku radova na uklanjanju građevine o tome preko elektroničke oglasne ploče obavijestiti MUP, građevinsku inspekciju i inspekciju rada.
- Prema članku 57. iz odredbe o nadzoru MGIPU-a nad zakonitošću rada i postupanja nadležnih tijela brisan je izraz "ovlaštena osoba".

5. Zaključak

Donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o prostornom uređenju (NN 39/19) i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o gradnji (NN 39/19) nastavljen je proces stalnoga usklađivanja zakonskih rješenja u prostornome uređenju i gradnji.

Iz odredaba navedenih zakona proizlazi to da su pojedina nova zakonska rješenja i/ili poboljšana rješenja vrlo zahtjevnja u smislu potrebnih tehničkih i drugih uvjeta koje moraju omogućiti upravna tijela i druga javnopravna tijela koja su obvezna provoditi ta rješenja. Zato je od utjecaja odredba članka 64. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o gradnji (NN 39/19) prema kojoj "Županije, veliki gradovi i gradovi čija upravna tijela obavljaju upravne poslove prostornog uređenja i gradnje dužni su osigurati tehničke uvjete za pristupanje upravnog tijela i drugih javnopravnih tijela koja sudjeluju u postupcima utvrđivanja posebnih uvjeta i uvjeta priključenja te izdavanja potvrda glavnog projekta programu eDozvola, uključujući i pristup elektroničkoj oglasnoj ploči u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o gradnji, NN 39/19

odnosno uspostave servisa eDozvole od strane Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja.

Iznimno od čl. 29. tog zakona kojim se mijenja čl. 92. Zakona o gradnji, NN 153/13 i 20/17 upravno tijelo, drugo javnopravno tijelo i projektant u županiji, velikom gradu ili gradu koji nije osigurao uvjete iz prethodnog stavka u postupcima utvrđivanja posebnih uvjeta i uvjeta priključenja te izdavanja potvrda glavnog projekta međusobno komuniciraju pisano putem pošte do osiguranja tih uvjeta. Posebni uvjeti, uvjeti priključenja i potvrda glavnog projekta u tim slučajevima utvrđuju se, odnosno izdaju se u analognom obliku. Županija, veliki grad i grad u kojima nisu osigurani navedeni uvjeti i u kojima se u postupcima utvrđivanja posebnih uvjeta i uvjeta priključenja te izdavanja potvrda glavnog projekta komunicira na način propisan odredbom stavka 2. ovoga članka, određuju se naputkom iz članka 6. stavka 1. Zakona o gradnji, NN 153/13 i 20/17 i ovoga Zakona.

Propisano je nadalje da odredbe čl. 64. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o gradnji, NN 39/19 na odgovarajući se način odnose i na postupke i komunikaciju koji se vode na temelju propisa kojima se uređuje prostorno uređenje."